

MERSİN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
KLİNİK/ KLİNİK DIŞI UYGULAMALARINA İLİŞKİN ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu esasların amacı Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulunda öğrenim gören Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin eğitim-öğretim programı doğrultusunda meslek derslerinde almış oldukları kuramsal bilgileri klinik ve klinik dışı uygulama alanlarında uygulayabilmeleri için görevli öğretim elemanları ve öğrencilerin uyması gereken usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu esaslar, Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin mesleki derslerin uygulamaları, görevli öğretim elemanlarının görev yerleri ve sorumlulukları ile uygulamaların yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin esas ve usulleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu esaslar 10/09/2016 tarihli ve 29827 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Mersin Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” ile 02/02/2008 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 26775 sayılı “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitimi Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik” maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1)

Bu esaslarda geçen;

Yüksekokul: Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulunu,

Bölüm: Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünü,

Bölüm Başkanlığı: Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölüm Başkanlığını,

Uygulama Koordinatörü: Uygulamalı meslek dersinin planlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu öğretim elemanını,

Klinik / Klinik Dışı Uygulama: Öğrencilerin mezuniyet öncesi uygulamalı derslerinin entegrasyonunu amaçlayan, mesleki bilinç ve deneyim kazandıracak uygulamaları,

Klinik / Klinik Dışı Ders Sorumlusu: Klinik / klinik dışı derslerin her birinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinden sorumlu olan ilgili dersin öğretim elemanı/elemanlarını,

Klinik / Klinik Dışı Uygulama Yürütücüsü: Öğrenci ile belirlenen uygulama alanlarında birebir çalışan ve klinik/ klinik dışı uygulamalarının planlanmasından, yürütülmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu olan öğretim elemanlarını/hemşireleri,

Klinik / Klinik Dışı Uygulamalar: İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği klinik / klinik dışı derslerinin uygulamalarını,

Klinik/Klinik Dışı Uygulama Dersleri: Eğitim-öğretim programında yer alan, hemşireliğe ilişkin bilgi, beceri, tutum ve davranış kazandırmayı amaçlayan, yarıyıl içi kuramsal, klinik ya da klinik dışı uygulamalı çalışmaları kapsayan ve zorunlu olan Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği dersleri ile öğrencilerin yedinci ve sekizinci yarıyıl almaya zorunda olduğu haftalık 16 saat uygulaması olan dersleri (Hemşirelik Esasları dersi hariç) tanımlar.

Ön Koşul Dersi: Hemşirelik Bölümü müfredatı içerisinde yer alan öğrencinin daha sonraki yarıyıl açılan zorunlu mesleki dersleri alabilmesi için önceki yarıyıl alması gereken mesleki dersi,

Uygulama: Mesleki dersler kapsamında yer alan kuramsal konular ile ilişkili bilgi ve becerilerin kazandırılmasına ve hemşirelik becerilerinin pekiştirilmesine yönelik sağlık hizmeti veren kurumlarda, öğretim elemanlarının rehberliğinde yapılan eğitimi,

Uygulama Süresi: Ders müfredatında belirtilen uygulama süresini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Uygulamaların amacı ve yeri

MADDE 5 – (1) a) Klinik/klinik dışı uygulama dersleri hemşirelik öğrencilerine ilgili derse yönelik bilgi, beceri ve davranış ile tedaviyi sürdürme ve bakım sürecini yönetme becerisi kazandırmayı amaçlar. Bu derslerin mesleki öğretim uygulamaları, ilgili anabilim dalının uygun göreceği üniversite hastaneleri ve bağlı birimler, il/ilçe sağlık müdürlükleri, kamu hastaneler birliğine bağlı hastaneler ve bağlı birimler, halk sağlığı müdürlüğü ve bağlı birimler, yetiştirme yurdu, huzur evi, çocuk yuvası, rehabilitasyon merkezleri, halk eğitim merkezleri, eğitim kurumları ve uygulamalı dersin içeriğine uygun eğitim yapılacak diğer kamu ve özel kurumlarda yapılabilir.

b) Klinik / klinik dışı uygulamasının amacı, öğrencilerin İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği derslerinde öğrenim süresince kazandıkları teorik ve uygulama bilgilerini; koruyucu, tedavi ve rehabilite edici alanlarda bireyin, ailenin ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini karşılamak için, hemşirelik bakımını planlama, uygulama ve değerlendirmede kullanabilme, hemşirelik girişimlerini gerçekleştirme ve sonuçlarını değerlendirmede sorumluluk alabilme; sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde yer alarak ve ekibin diğer üyeleriyle dayanışma içinde çalışabilme, hemşirelik uygulamalarını mesleki standartlar doğrultusunda gerçekleştirebilme becerisini kazandırmak ve mezuniyet öncesi mesleki tecrübelerini arttırmaktır. Klinik / klinik dışı uygulamaları, uygulama koordinatörünün ve ders sorumlularının belirlediği üniversite hastaneleri ve bağlı birimler, il/ilçe sağlık müdürlükleri, kamu hastaneler birliğine bağlı hastaneler ve bağlı birimler, halk sağlığı müdürlüğü ve bağlı birimler, yetiştirme yurdu, huzur evi, çocuk yuvası, rehabilitasyon merkezleri, halk eğitim merkezleri, eğitim kurumları ve uygulamalı dersin içeriğine uygun eğitim yapılacak diğer kamu ve özel kurumlarda yapılabilir.

Uygulamaların Yürütülmesi

MADDE 6 – (1) a) Uygulamalı meslek derslerinin kuramsal kısmını yürüten öğretim elemanı, aynı zamanda uygulamaların yürütülmesinden de sorumludur.

b) Öğrenci sayısı ve uygulama alanları dikkate alınarak gerektiğinde uygulamalar için birden fazla öğretim elemanı görevlendirilebilir. Uygulamalarda yeterli öğretim elemanı yoksa uygulamanın eksiksiz yürütülmesi amacıyla Bölüm Başkanlığı'nın önerisi ile Yüksekokul Müdürlüğü tarafından en az lisans düzeyinde eğitim almış, çalışma deneyimi olan hemşirelik/ebelik mezunları görevlendirilebilir. Klinik ve klinik dışı uygulama alanlarına ilişkin yapılan görevlendirmelerde sadece uygulamalar için sorumluluk verilir.

c) Meslek derslerinin yarıyıl içi uygulamaları, klinik ve klinik dışı uygulamalarına öğrenciyi hazırlıklı hale getirmek amacıyla, bölümün eğitim-öğretim programındaki toplam teorik ve uygulama saatleri dikkate alınarak, dönem başında ilgili öğretim elemanın önerisi ve bölüm başkanlığının onayı ile blok olarak yapılabilir. Blok olarak yapılması düşünülen dersin teorik ve uygulama saatleri birleştirilebilir.

ç) Klinik / klinik dışı uygulamalarının yürütülmesi, anabilim dalı başkanının belirleyeceği öğretim elemanları arasından seçilen ders sorumlusu/sorumluları ve yürütücüsü/yürütücüleri tarafından gerçekleştirilir.

Uygulamalara Devam Zorunluluğu

MADDE 7 – (1) a) Öğrencilerin uygulamalara ve laboratuvar çalışmalarına en az %80 oranında devamları zorunludur. Klinik ve klinik dışı uygulamalar kapsamında dönem içi uygulamalara belirlenen süreden daha fazla devamsızlık yapanlar, o dersten devamsızlıktan dolayı başarısız sayılır ve ilgili dersin yarıyıl sonu sınavına giremez. Söz konusu öğrenciler o dersin teorik ve uygulamasını tekrar almak ve devam etmek zorundadır. Derslerin özelliği ve ilgili birimin isteği halinde yönetim kurulu kararı ile laboratuvar ve uygulamaların devam yüzdeleri arttırılabilir. Hangi nedenle olursa olsun, devam koşulunu yerine getiremeyen öğrenciler yılsonu ve bütünleme sınavına alınamaz ve başarısız sayılır.

b) Yönetim Kurulu kararı tarafından kabul edilen sağlık raporları vize sınavları dışında, uygulamalı dersler açısından geçerli değildir.

c) Uygulamalardan başarısız olan öğrenciler, ilgili mesleki dersleri tekrar almak zorundadır.

Uygulama Süresi

MADDE 8 – (1) Yarıyıl içi uygulamaları akademik takvimdeki eğitim-öğretim süresi içinde yapılır. Başlangıç ve bitiş tarihleri uygulama yaptıran ilgili öğretim elemanı tarafından belirlenir ve Bölüm Başkanlığı'na iletilir.

Ön Koşullu Dersler

MADDE 9 – (1) a) Öğrencilerin üçüncü yarıyıldan itibaren klinik/klinik dışı uygulama derslerini alabilmesi için daha önce Hemşirelik Esasları dersini alması ve başarılı olması gereklidir.

b) Öğrencinin İç Hastalıkları Hemşireliği klinik/ klinik dışı uygulamasına kayıt yaptırabilmesi için İç Hastalıkları Hemşireliği; Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği klinik / klinik dışı uygulamasına kayıt yaptırabilmesi için Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği; Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği klinik / klinik dışı uygulamasına kayıt yaptırabilmesi için Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği; Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği klinik / klinik dışı uygulamasına kayıt yaptırabilmesi için Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği; Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği klinik / klinik dışı uygulamasına kayıt yaptırabilmesi için Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği; Halk Sağlığı Hemşireliği klinik / klinik dışı uygulamasına kayıt yaptırabilmesi için Halk Sağlığı Hemşireliği derslerini almış ve başarılı olmuş olması gereklidir.

Uygulama Alanlarında Kılık Kıyafet Düzenine İlişkin Kurallar

MADDE 10 – (1) a) Öğrenciler, uygulama alanlarında üniversitenin belirlemiş olduğu bir üniforma giymek zorundadırlar.

b) Öğrenciler, uygulama yaptıkları özel alanlarda (ameliyathane, yoğun bakım üniteleri, halk sağlığı hemşireliği uygulamalarının yürütüldüğü kurumlar vb.) alanın gerektirdiği özel giyinme şekline uymakla yükümlüdürler.

c) Öğrenci üniforması şu özellikleri taşır: Üniforma pantolon-üst şeklinde olup, üst kısmı beyaz, alt kısmı lacivert renktedir. Sol üst cepte okul arması yer alır. Öğrenci adı-soyadı yazılı yaka kartı takar. Kol boyu, dirsek hizasına yakındır. Üste giyilen üniformanın uzunluğu, alta giyilen pantolon cebi seviyesini örtecek uzunlukta olmalı, tunik şeklinde çok uzun ya da çok kısa olmamalıdır.

ç) Üniforma üzerine beyaz/lacivert sade hırka, üniforma içine beyaz atlet giyilebilir, hırka boyu forma boyunu geçmemelidir.

d) Ayakkabılar beyaz/lacivert ve ses çıkartmayacak özellikte olmalıdır.

e) Saçlar enfeksiyona neden olabileceğinden toplu ya da kısa olmalıdır. Başörtüsü kullanan öğrenciler için, başörtüsü üniforma rengi ile uyumlu olmalı ve başörtünün uçları enfeksiyon oluşturmayacak şekilde üniforma içinde kalmalıdır.

f) Saat, sarkmayan küpe, hırma ve alyans dışındaki takılar kullanılmamalıdır. Tüm öğrenciler günlük bakımını düzenli yapmalı, tırnaklar kısa ve ojesiz olmalı; erkek öğrenciler günlük tıraş olmalıdır.

Uygulamaların Değerlendirilmesi

MADDE 11 – (1) a) Uygulamalarda öğrencinin başarı durumunun değerlendirilmesi öğretim elemanları/ hemşireler/ eğitimciler tarafından yapılır.

b) Uygulamalı meslek derslerinin yılsonu başarı notunun hesaplanmasında Mersin Üniversitesi Eğitim-Öğretim Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır.

c) Uygulama notu 100 (yüz) tam not üzerinden verilir. Öğrencinin mesleki derslerde yılsonu başarı notu değerlendirmesi ara sınav notunun %25'i, uygulama notunun %25'i ve yılsonu sınav notunun %50'si alınarak yapılır.

ç) Uygulamalı derslerden devamsızlık veya başarısızlık nedeniyle kalan öğrenciler, dersi tekrar aldıklarında dersin teorik ve uygulamasına devam etmek zorundadır.

d) Klinik / klinik dışı uygulamalarının değerlendirilmesi ilgili anabilim dallarının kararına bağlıdır. Öğrencinin klinik / klinik dışı uygulamalarının değerlendirilmesi, öğrencinin uygulama alanındaki çalışma disiplini, istekliliği, sergilediği beceri ile bilgi ve becerisini bakım sürecine yansıtması dikkate alınarak belirlenir. Değerlendirme, ilgili anabilim dalı başkanı ve öğretim elemanlarının denetiminde görevli klinik / klinik dışı yürütücüsü tarafından yapılır. Öğrenci kaldığı klinik / klinik dışı uygulamasını devam etmek şartıyla tekrar alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulama Sorumlularının ve Öğrencilerin Görevleri

Uygulama Sorumlularının Görevleri

MADDE 12 – (1) a) Hemşirelik Bölüm Başkanı: Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü uygulamalı derslerinin organizasyonundan Hemşirelik Bölüm Başkanı sorumludur. Uygulamalı derslerin yürütülmesi için anabilim dalı başkanlarından gelen öneriler doğrultusunda öğretim elemanları arasında görev dağılımı yapar. Uygulamanın eksiksiz yürütülmesi için gerekli önlemleri alır/aldırır. Resmi yazışmaları yapar/yaptırır. Uygulama yerlerinde denetimleri yapar/yaptırır.

b) Anabilim Dalı Başkanları: Anabilim dalı ile ilgili uygulamalı dersin yürütülmesini sağlar. Klinik/klinik dışı uygulama derslerinin yarıyıl içi aktivitelerini planlar ve bölüm başkanına bildirir. Uygulama eğitiminin eksiksiz yürütülmesi için gerekli önlemleri alır. Akademik takvime bağlı olarak uygulamaların başlangıç ve bitiş tarihlerini bölüm başkanına önerir. Yarıyıl içi uygulama eğitiminin yapılacağı kurum/kuruluşların ilgili yöneticileri ile iletişim kurarak gerekli izinlerin alınması sürecini takip eder. Uygulamada ortaya çıkan problemleri çözer.

c) Sorumlu öğretim elemanları

Uygulama yapacak öğrencilerin listesini hazırlar ve uygulama alanlarına gönderir. Uygulamaların düzenli bir şekilde yapılmasını sağlar. Ortaya çıkan sorunları çözer, gerektiğinde anabilim dalı başkanı/bölüm başkanına iletir. Uygulamaları yürütür ve öğrencileri uygulama ortamında ve sürecinde değerlendirir. Uygulamalar esnasında öğrencilerin devam durumlarını takip eder ve davranışlarını denetler. Uygulamanın verimli olması için gerekli önlemleri alır, öğrencilerin çalışmalarını yönlendirir, denetler ve öğrencin uygulama alanlarına uyumunu sağlar. Uygulama yapılacak kurum ve kuruluşlara belgelerin ulaşp ulaşmadığını takip eder. Uygulamalarla ilgili olarak, uygulama yeri ve anabilim dalı başkanı arasındaki iletişimi sağlar. Öğrencilerin uygulama amacına yönelik eğitimlerini sağlar. Uygulama alanındaki rapor/formları değerlendirir.

ç) Klinik / Klinik Dışı Ders Sorumlusu: Anabilim dalı başkanları tarafından klinik / klinik dışı dersleri uygulaması için görevlendirilen öğretim elemanlarıdır. Uygulama başlangıç ve bitiş tarihlerini akademik takvime bağlı olarak belirler ve uygulama koordinatörüne önerir. Uygulama yapacak öğrencilerin listelerini, uygulama alanlarını, öğrencilerle birlikte çalışacak öğretim elemanı/elemanlarını belirler. Uygulama sonunda değerlendirmenin yapılmasını sağlar.

d) Klinik / Klinik Dışı Yürütücüsü: Klinik / klinik dışı yürütücüsü, ilgili dersin anabilim dalı başkanı tarafından belirlenir. Öğrenci ile uygulama alanlarında çalışan ve öğrencinin eğitim ve öğretiminden sorumlu olan öğretim elemanları/hemşirelerden/eğitimcilerden oluşur. Klinik / klinik dışı yürütücüsü, uygulama sorumlusu ve uygulama koordinatörü ile koordinasyon içinde uygulama çalışmalarını ve denetimleri yürütür. Klinik / klinik dışı derslerinin her birinin yarıyıl sonu değerlendirmelerinden sorumlu olup, klinik / klinik dışı uygulamalarını esasların hükümleri doğrultusunda aksatmadan sürdürür. Klinik / klinik dışı uygulamalarının etkili bir şekilde yürütülmesinden ve ilgili yazışmalardan sorumludur. Uygulama eğitiminin verimli olması için gerekli önlemleri alır. Uygulamanın yürütülmesi esnasında öğrencilerin devam durumlarını ve becerilerini periyodik olarak denetler. Öğrencilerin uygulama yerlerinde yaptıklarını değerlendirir. Değerlendirme sonuçlarını ilgili ders sorumlusuna iletir.

Öğrencilerin görev ve sorumlulukları

MADDE 13 – (1) a) Öğrenciler, klinik uygulamalarda sorumlu klinik hemşiresinin ve ders koordinatörünün gözetimi ve denetiminde, Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Klinik/ Klinik Dışı Uygulamalarına İlişkin Esaslar doğrultusunda görev alır. Hastanın tedavi ve bakımını yürüten ekipte aktif olarak görev alır, tedavi, bakım girişimlerine ve hasta vizitlerine katılır. Diğer çalışanlarla rapor alıp verir, klinik ve laboratuvar işlemlerini izler, kayıtlarının düzenli tutulmasını sağlar. Hastaları evdeki bakım devamlılığına hazırlamak amacı ile her klinik alan içinde belirlenecek hasta grupları için grup eğitimi programları düzenler ve yürütür.

b) Öğrencilerin uygulama süresi içerisinde uygulama yaptığı kurumun çalışma ve güvenlik kurallarına uyma ve kullandığı araç-gereç ve malzemeyi özenle kullanma yükümlülüğü vardır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup, öğrenci hakkında ayrıca “Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği” hükümleri uygulanır.

c) Öğrenciler uygulama yerinde, uygulama yürütücüsünün kendilerinden istediği mesleki görev ve sorumluluklarını zamanında ve istenilen şekilde eksiksiz olarak yaparlar.

ç) Uygulama yerlerinden sorumlu öğretim elemanının izni olmadan ayrılamaz, uygulama yerini değiştiremez ve terk edemezler.

d) İlgili uygulama için belirlenen yer ve saatlerde uygulama yaparlar.

e) Uygulama yerlerinde yapmış oldukları çalışmalarına ilişkin notlar alır, formları doldurur ve bir rapor/defter hazırlarlar. Bu raporu kullandıkları formlar ile birlikte, kendisine bildirilen sürede sorumlu öğretim elemanına/uygulama yürütücüsüne teslim ederler.

f) Uygulama yapılan yerde gerek koruyucu olarak gerekse işin niteliği gereği kurumun gerektirdiği bir kıyafet giyme zorunluluğu olan hallerde bu zorunluluğa uyarlar.

g) Uygulama yaptıkları kurum/kliniğin kurallarına ve çalışma saatlerine uymak zorundadır.

ğ) Hemşirelik mesleğine uygun genel sağlıklı yaşam ve hijyen kurallarına uyarlar.

- h)** Uygulama sırasında ya da bitiminde varsa uygulamaya ilişkin istek ve önerilerini öncelikle sorumlu öğretim elemanına ve gerektiğinde Bölüm Başkanına iletebilirler.
- ı)** Derslerde ve uygulamalarda cep telefonu, cep bilgisayar, telsiz cihazlar vb. elektronik cihazlar kapalı/sessiz konumda olmalıdır.
- i)** Klinik/ klinik dışı uygulamalarda üst sınıflardaki öğrenciler uygulama süresince alt sınıflardaki öğrencilerin çalışmalarını gözetir ve eğitimlerine yardımcı olurlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Esaslarda Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 14 – (1) a) Bu esasların kapsamında olup da, hakkında hüküm bulunmayan hususlarda karar mercii Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğüdür.

b) Esaslarda yer almayan hususlar hakkında, Mersin Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu esaslar, Üniversite Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu esasların hükümleri, Mersin Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.